

vide Sparsommelighed og om at tage Hensyn til Arbejderne osv., saa vil jeg sige, at ogsaa den Slags Bemærkninger slet ikke ere paa deres Plads ved Behandlingen af denne Sag. Vi leve i et konstitutionelt Monarki, og Hensynet til Forfatningen stiller forskellige Krav, hvad ogsaa den højtærede Konseilspræsident har gjort Rede for —, som vi som forfatningstro Mænd ikke kunne undlade at respektere. Det er saaledes en Kendsgerning, at lige som Grundloven taler om Apanager til Kongehusets Medlemmer, ere Lovforslag af denne Art altid blevne vedtagne af Rigsdagen, og det er i god Overensstemmelse med den hidtil fulgte Tradition, naar noget lignende sker i dette Tilfælde. Den Sag vedkommer saaledes efter mit Skøn ikke i fjerneste Maade det almindelige Hensyn til Sparsommelighed eller til andre Formaal i nogen Retning. — Jeg skal, som allerede sagt, tillade mig at anbefale dette Lovforslag til Vedtagelse.

Konseilspræsidenten (Deuntzer): Jeg skal begynde med at takke for den villige Modtagelse, Lovforslaget har fundet hos den første og den sidste Taler, og jeg kunde i og for sig indskrænke mig dertil. Thi et Lovforslag som dette, hvor der vel egentlig først og fremmest, som det ærede 4de Medlem for 2den Kreds (P. G. C. Jensen) bemærkede, er Tale om skyldigt Hensyn til Kongehuset og Loyalitet, fortjener vel egentlig at gaa gennem Tinget saa uomtalt som mulig fra deres Side, som ville fremhæve disse Synspunkter. Men da det er draget frem, skal jeg gerne oplyse om, at Forholdet er ikke i dette Tilfælde som efter de ældre Retsregler, navnlig Kongeloven af 1665, i hvis Artikel 22 det hedder: „De Kongelige Døttre og Systemere skulle med Fyrstelig Underhold forsynes, indtil de med Kongens Villie og Vidskab træder i Ægteskabsstand, da de med en Fyrstelig Brudekat i rede Penge skal forsørges efter Kongens egen milde Behag“. Det var efter den da gældende Statsret en ligefrem Pligt, man havde, til at give Prinsesserne Medgift, men den er nu bortfalden ved Grundloven af 1849. Derimod er ikke ved denne bortfalden det almindelige Princip, at saavel Kongen som de til det kongelige Hus hørende Personer skulle have Adgang til Apanager og lignende Ydelser, hvilket imidlertid ikke i Henseende til Indholdet er nærmere bestemt i Grundloven. Jeg forstaaer ikke, at man kan tvivle paa, at, naar der saa-

ledes gives i Grundloven en almindelig Vejledning for Lovgivningsmagten, nemlig at man overhovedet kan gaa i den Retning at give Apanage og Medgift, og det ikke siges, i hvilke Tilfælde det skal ske, maa Udfyldningen af denne Grundlovsparagraf bero paa, hvad der er Skik og Brug og anses for Skik og Brug, som man vil vedligeholde. Det vil atter sige, at den maa bero paa en Samvirken af de almindelige konstitutionelle Faktorer. Det undrer mig derfor aldeles ikke, at en Regering og Rigsdag kunne have noget vanskeligere ved at faa et saadant Forslag gennemført end en anden Regering; det synes jeg, er en ganske simpel konstitutionel Ting. — Idet jeg bemærker dette, vil jeg tillade mig for mit eget Vedkommende at føje nogle Ord til. Det ærede 4de Medlem for 2den Kreds (P. G. C. Jensen) har fremhævet en Ytring af mig, der gik ud paa, at jeg var grundlovstro. Jeg er i og for sig glad for, at det blev fremhævet, og jeg vil ønske, at man altid maa kunne sige det om enhver Minister. Men jeg maa bemærke, at jeg ingenlunde har stillet mig op som en særlig grundlovstro Konseilspræsident i Modsætning til andre. Ved at gennemgaa Rigsdagstidende vil man ikke finde et Ord af mig, der kan tydes i den Retning, og jeg vilde heller ikke have sagt noget saadant. Jeg maa tilstaa, at det undrede mig noget, at det ærede Medlem har villet fremkomme med den omtalte Ytring, for det vil jo sige, at han selv fremkalder en Sammenligning. Jeg skal ikke indlade mig videre paa denne Sammenligning, men kun fremhæve, at naar jeg har sagt om mig selv, at jeg er og vil vedblive at være grundlovstro, skete det, idet jeg fremdrog en tidligere Ytring af det ærede Medlem, der opponerede mod Forslaget, og som efter min Mening netop gik i den rigtige konstitutionelle Retning, nemlig at en Forhandling om et Forslag, hvis Indhold nærmere maa bero paa konstitutionel Afvejning af samtlige foreliggende Forhold, vil være nemmere under en Konseilspræsident, om hvis Grundlovstroskab han og hans Meningsfæller vare overbeviste, end under andre.

Jeg skal indskrænke mig hertil og atter anbefale Forslaget.

P. G. C. Jensen: Naar det ærede 1ste Medlem for 7de Kreds (Madsen-Mygdal) har omtalt, at jeg skulde have fremsat „Angreb“ paa den ene eller den anden, maa jeg bestemt forsvare mig derimod;